

[Home](#)>[Gerechtelijke stappen](#)>[Waar en hoe](#)>**Kosten****Kosten**

Spanje

Deze pagina bevat informatie over de gerechtskosten in Spanje.

[Familierecht – echtscheiding](#)[Familierecht – gezag](#)[Familierecht – alimentatie](#)[Handelsrecht – overeenkomsten](#)[Handelsrecht – aansprakelijkheid](#)**Regelgeving inzake vergoedingen voor beoefenaars van juridische beroepen****Advocaten**

In Spanje bestaat er slechts één categorie advocaten (*abogado*), die na inschrijving op het tableau van de orde van advocaten in alle soorten processen en voor alle soorten rechtbanken kunnen optreden.

De advocaten stellen hun honoraria vast in overeenstemming met door elk beroepscollege gepubliceerde richtsnoeren. Deze richtsnoeren zijn gebaseerd op een aantal algemene criteria voor het opstellen van declaraties, zoals de complexiteit van de zaak en evenredigheid, en worden door alle advocaten gevolgd bij het afgeven van hun declaraties.

In de richtsnoeren wordt altijd een onderscheid gemaakt tussen de rechtsgebieden waarop de procedure betrekking heeft.

Vaste kosten**Vaste kosten in civiele procedures****Vaste kosten voor rechtzoekenden in civiele procedures**

In artikel 241, lid 1, punt 1°, van het Spaanse wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) worden de honoraria van advocaten en procureurs (*procuradores*) die verplicht moeten optreden uitdrukkelijk genoemd. Deze kosten moeten worden meegerekend bij de vaststelling van de proceskosten.

Het wetboek van burgerlijke rechtsvordering bepaalt dat advocaten hun honoraria moeten vaststellen volgens de regelgeving van hun beroepsstatuut.

Fase van de civiele procedure waarin vaste kosten moeten worden betaald:

De cliënt is altijd verplicht om het honorarium van zijn/haar advocaat en een voorschot van het honorarium van zijn/haar procureur te betalen. De globale hoogte hiervan is vanaf het begin bij de cliënt bekend, maar pas na afloop van de procedure is het precieze bedrag van de declaratie bekend. De advocaat en de procureur kunnen een vordering bij de cliënt indienen, onder meer door middel van bevoorrechte procedures als het aanvragen van een voorschot (*provisión de fondos*, zolang het proces duurt) of het overleggen van een beëdigde declaratie (*jura de cuentas*, na afloop van het proces).

In de praktijk betaalt de cliënt meestal een bedrag aan het begin en wordt vervolgens afgewacht of een partij veroordeeld wordt tot betaling van de proceskosten. Wanneer de andere partij de proceskosten moet betalen, dienen de advocaat en de procureur hun declaraties in bij de rechtbank, waarna deze declaraties, nadat ze zijn goedgekeurd, door de andere partij worden betaald.

Sinds de inwerkingtreding van Wet 10/2012 moet een gerechtelijke vergoeding worden betaald.

Wat is een gerechtelijke vergoeding?

Een gerechtelijke vergoeding is een nationale vergoeding die in bepaalde gevallen door rechtspersonen moet worden betaald als zij een rechtszaak aanspannen en gebruikmaken van de overheidsdienst van de rechtsspraak. Het ministerie van Financiën en Overheidsdienst is wettelijk verantwoordelijk voor het beheer van deze vergoeding. De verplichting om deze vergoeding te betalen is op 1 april 2003 ingevoerd en is momenteel geregeld bij Wet 10/2012 van 20 november 2012 houdende regeling van bepaalde vergoedingen met betrekking tot de rechtsbedeling en het Nationaal Instituut voor toxicologie en forensische wetenschappen. Deze wet is tweemaal gewijzigd: de eerste keer bij Koninklijk Besluit 3/2013 van 22 februari 2013 en de tweede keer bij Koninklijk Besluit 1/2015 van 27 februari 2015. De belangrijkste verandering van de tweede wijziging is het feit dat natuurlijke personen bij geen enkele rechter en voor geen enkel proces meer een gerechtelijke vergoeding hoeven te betalen, terwijl zij dit sinds de inwerkingtreding van Wet 10/2012 wel moesten doen.

Gevalen waarin betaling van deze vergoeding verplicht is (belastbaar feit)

Volgens artikel 1 van Wet 10/2012 is de vergoeding voor de uitoefening van de rechterlijke macht in civiele, administratiefrechtelijke (*contencioso-administrativo*) en arbeidszaken een nationale vergoeding die in geheel Spanje op uniforme wijze moet worden geheven in de situaties waarin genoemde wet voorziet, onverminderd de vergoedingen en andere belastingen die door de autonome gemeenschappen bij de uitoefening van hun respectieve financiële bevoegdheden worden geheven. Deze mogen niet over hetzelfde belastbare feit worden geheven.

Volgens artikel 2 is het belastbare feit dat verplichting tot betaling van de vergoeding doet ontstaan, de uitoefening van de rechterlijke macht op basis van de volgende procedurele stappen:

Het instellen van een vordering in een willekeurig soort declaratoire procedure en procedures voor de uitvoering van buitengerechtelijk uitvoerbare akten in civiele zaken, het inbrengen van een tegeneis en het eerste verzoek om een betalingsbevel of een Europees betalingsbevel.

De aanvraag van een gedwongen insolventie en nevenvorderingen in faillissementsprocedures.

Het inleiden van een gerechtelijke procedure in administratiefrechtelijke rechtszaken.

Het aantekenen van buitengewoon beroep wegens procedurefouten in civiele procedures.

Het instellen van beroepen (*apelación* of *casación*) in civiele en administratiefrechtelijke rechtszaken.

Het instellen van beroepen (*suplicación* of *casación*) in arbeidszaken.

Verzet tegen de uitvoering van juridische instrumenten.

Wie moet de gerechtelijke vergoeding betalen?

Artikel 3 bepaalt dat eenieder die de aanzet geeft tot de uitoefening van de rechterlijke macht met het belastbare feit tot gevolg, verplicht is de vergoeding te betalen.

Voor het doel van bovenstaande alinea wordt aangenomen dat zich één enkel belastbaar feit heeft voorgedaan wanneer het document dat de procedurele stap instelt die het belastbare feit uitmaakt, meerdere rechtshandelingen bestrijkt die niet uit hetzelfde instrument voortkomen. In dit geval wordt het bedrag van de vergoeding berekend door de bedragen voor elk van de gecombineerde rechtshandelingen bij elkaar op te tellen.

De vergoeding kan worden betaald door de procureur (*procurador*) of advocaat (*abogado*) in naam en voor rekening van de betalingsplichtige, in het bijzonder indien laatstgenoemde geen ingezetene van Spanje is. Een niet-ingezetene hoeft geen fiscaal identificatienummer met het oog op zelfbeoordeling te verkrijgen. Noch de procureur noch de advocaat is verantwoordelijk voor de betaling van deze vergoeding.

Vrijstellingen:

Vrijstellingen voor categorieën rechtshandelingen:

het instellen van een vordering en het inleiden van daaropvolgende beroepen in procedures die speciaal zijn opgezet om grondrechten en burgerlijke vrijheden te beschermen, alsmede beroepen tegen het handelen van de verkiezingsadministratie;

de aanvraag van vrijwillige insolventie door de schuldenaar;

het indienen van het eerste verzoek om een betalingsbevel en het verzoek om een declaratoir vonnis om het betrokken bedrag te vorderen indien dit niet hoger is dan 2 000 EUR; deze vrijstelling is niet van toepassing wanneer de vordering in deze procedures is gebaseerd op een document dat de vorm heeft van een buitengerechtelijk uitvoerbare akte overeenkomstig artikel 517 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Wet 1/2000 van 7 januari 2000); het inleiden van een administratiefrechtelijke procedure waarin wordt opgekomen tegen een verzuim van de administratie om te reageren of actie te ondernemen;

het instellen van een vordering tot uitvoering van uitspraken door de consumentenarbitrageraden (*Juntas Arbitrales de Consumo*);

rechtsvorderingen die, mits een rechtbank van koophandel (*Juez de lo Mercantil*) daarvoor toestemming geeft, worden ingesteld door de curatoren in het belang van het actief van het faillissement;

procedures voor de juridische splitsing van boedels, behalve in gevallen waarin bezwaar is aangetekend of er een geschil is over de insluiting of uitsluiting van vermogensbestanddelen. De vergoeding is verschuldigd voor de behandeling en voor het bedrag dat wordt betwist of dat voortvloeit uit een aanvechting van de verdeling van het actief door een tegenpartij. Indien beide partijen bezwaar aantekenen, wordt elke partij belast voor haar respectieve bedrag.

Vrijstellingen voor categorieën personen:

natuurlijke personen;

rechtspersonen die recht hebben op kosteloze rechtsbijstand en kunnen aantonen dat zij aan de wettelijke eisen voldoen;

het openbaar ministerie (*Ministerio Fiscal*);

de centrale overheid en de overheid van de autonome gemeenschappen, de lokale autoriteiten en alle onder hun gezag staande openbare lichamen;

het Spaanse parlement (*Cortes Generales*) en de wetgevende vergaderingen van de autonome gemeenschappen.

Vaste kosten in strafprocessen

Vaste kosten voor procederende partijen in strafprocessen

Dit wordt geregeld door het Spaanse wetboek van strafvordering.

Iedereen wie een strafbaar feit ten laste wordt gelegd of die is aangehouden, tegen wie enige andere preventieve maatregel is genomen of die zal worden berecht, kan, vanaf het moment dat hij/zij hiervan in kennis is gesteld, tijdens de gehele procedure, ongeacht de aard van de procedure, het recht op verdediging uitoefenen en moet van dit recht in kennis worden gesteld.

Om dit recht te kunnen uitoefenen moeten de betrokken partijen worden vertegenwoordigd door een procureur (*procurador*) en worden verdedigd door een advocaat (*letrado*), die ambtshalve worden aangewezen wanneer de betrokken partijen dit niet zelf hebben gedaan of hierom hebben verzocht, en in elk geval wanneer de partijen zelf niet over de handelingsbekwaamheid beschikken om dit te doen.

Alle partijen in een rechtszaak zijn verplicht, indien zij geen recht op gratis rechtsbijstand hebben, tot betaling van het honorarium van de procureur die hen vertegenwoordigt, het honorarium van de advocaat die hen verdedigt, de honoraria van deskundigen die op hun verzoek voor de rechtbank getuigen en de schadeloosstelling van getuigen die, als deskundige of getuige, een getuigenverklaring hebben afgelegd en een vordering hebben ingesteld die door de rechter of de rechtbank is toegewezen.

Tijdens noch na de rechtszaak is een partij verplicht om de overige proceskosten te betalen, tenzij ze wordt veroordeeld in deze kosten.

De procureur die is benoemd door een partij in een rechtszaak en deze benoeming heeft aanvaard, is verplicht de honoraria te betalen van de advocaten waarvan de cliënt gebruikmaakt voor zijn/haar verdediging.

Een partij waarvan het recht op gratis rechtsbijstand is erkend, kan gebruikmaken van een advocaat en een procureur naar keuze. In dat geval is deze partij echter verplicht om de honoraria van de advocaat en de procureur te betalen, zoals is bepaald met betrekking tot partijen van wie dit recht niet is erkend, behalve wanneer de gekozen advocaat of procureur afziet van zijn/haar honorarium in de zin van artikel 27 van de Spaanse wet op de kosteloze rechtsbijstand (*Ley de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Fase van het strafproces waarin vaste kosten moeten worden betaald

De cliënt is altijd verplicht de declaraties te betalen die na afloop van het proces worden ingediend. Er hoeft geen voorschot te worden betaald wanneer de advocaat en/of procureur ambtshalve is/zijn aangewezen, omdat er in dat geval normaliter sprake is van kosteloze rechtsbijstand.

Bedacht dient te worden dat ambtshalve aangewezen of pro-Deoadvocaten zeer algemeen worden ingezet. Als de cliënt derhalve recht heeft op kosteloze rechtsbijstand, hoeft hij/zij de declaratie niet te betalen en wordt deze door de staat voldaan, behalve wanneer de financiële positie van de cliënt binnen drie jaar aanmerkelijk verbeterd (meestal wordt er nooit betaald).

Informatie die de wettelijke vertegenwoordigers vooraf moeten verstrekken

Rechten en plichten van de partijen

De procureur (*procurador*) is als wettelijke vertegenwoordiger van de partij verplicht om de cliënt op de hoogte te stellen van alle rechtshandelingen die zijn verricht.

De advocaat en de procureur zijn beiden verplicht om de cliënt te informeren in alle gevallen waarin dit van hen wordt verlangd.

Kosten

Waar kan ik informatie vinden over de kosten in Spanje?

Er bestaat geen specifieke website waar informatie is te vinden over de kosten van gerechtelijke procedures in Spanje. Er bestaan echter wel websites, zoals die van de orden van advocaten, die informatie aanbieden over de tarieven van de aangesloten leden.

In welke talen kan ik informatie over de kosten in Spanje krijgen?

De informatie die wordt verstrekt is over het algemeen in het Spaans. Ook kan informatie worden gevonden in de officiële talen van de autonome gemeenschappen.

Bovendien wordt op sommige pagina's bepaalde informatie in het Engels gegeven.

Waar kan ik informatie vinden over bemiddeling/mediation?

Het register van bemiddelaars en bemiddelingsinstanties (*Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*) is openbaar en informatief. Deze digitale gegevensbank is gratis toegankelijk op de website van het ministerie van Justitie. Het doel van het register is om burgers dankzij de bekendmaking van professionele bemiddelaars en bemiddelingsinstanties gemakkelijker toegang te bieden tot deze manier om geschillen te beslechten.

Zoekmachines:

<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroMediador>

<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroInstitucion>

Bemiddeling

Voor bemiddeling worden verschillende benamingen gebruikt, maar in alle gevallen gaat het om de beslechting van geschillen waarbij twee of meer partijen met de hulp van een bemiddelaar zelf tot overeenstemming willen komen.

Bemiddelaar

Bemiddelaars kunnen natuurlijke personen zijn die hun burgerrechten volledig uitoefenen, op voorwaarde dat dit niet in strijd is met de wetgeving waar hun beroep onder valt.

Rechtspersonen die gebruikmaken van bemiddeling, moeten – of zij nu een beroepsorganisatie of een andere wettelijke vennootschap zijn – een natuurlijke persoon aanwijzen die aan de wettelijke voorwaarden voldoet.

Eisen voor bemiddelaars

Bemiddelaars moeten een officieel universitair diploma of diploma van een hogere beroepsopleiding hebben en specifiek onderwijs in bemiddeling hebben gevolgd door deelname aan een of meer cursussen die worden verzorgd door officieel erkende instellingen. Deze kwalificaties moeten op het gehele grondgebied van Spanje geldig zijn voor bemiddelingsactiviteiten.

Bemiddelaars moeten een verzekering of een gelijkwaardige garantie afsluiten voor de burgerlijke aansprakelijkheid die voortkomt uit zijn tussenkomst in geschillen.

Bemiddelaars op het gebied van insolventie

Een natuurlijke persoon die voldoet aan de voorwaarden voor bemiddelaars en aan de voorwaarden uit artikel 27, lid 1, van de Insolventiewet (*Ley Concursal*, wet 22/2003 van 9 juli 2003 inzake insolventie) om in een insolventieprocedure op te treden als vereffenaar, kan door een notaris of handelsgriffier in een overeenkomst voor buitengerechtelijke betaling zoals bedoeld in titel X van de Insolventiewet worden aangewezen als bemiddelaar op het gebied van insolventie (*mediador concursal*). Bemiddelaars op het gebied van insolventie kunnen eveneens rechtspersonen zijn, op voorwaarde dat zij in het hiervan kader optreden via een natuurlijke persoon die aan de bovenstaande voorwaarden voldoet.

Bemiddelingsinstantie

Bemiddelingsinstanties zijn openbare of particuliere, Spaanse of buitenlandse organisaties en publiekrechtelijke lichamen met als doel het bevorderen van bemiddeling, het vergemakkelijken van de toegang tot bemiddeling en de administratie ervan, met inbegrip van het aanwijzen van bemiddelaars, en het zorgen voor transparantie bij de omschrijving van de bemiddeling. Indien deze instanties ook zorgen voor arbitrage, zorgen zij ervoor dat deze twee activiteiten van elkaar zijn gescheiden.

Bemiddelingsinstanties mogen niet rechtstreeks bemiddelingsdiensten verlenen en mogen niet meer betrokken zijn bij de bemiddeling dan in de wet is vastgesteld.

Belasting over de toegevoegde waarde.

Hoe wordt deze informatie verstrekt?

De Spaanse belastingdienst (*Agencia Tributaria*) biedt deze informatie aan op zijn [website](#).

Welke tarieven zijn van toepassing?

De Spaanse belastingdienst biedt deze informatie aan op zijn [website](#).

Kosteloze rechtsbijstand

Wat is kosteloze rechtsbijstand?

Dit is een procedure voor de uitvoering van artikel 119 van de Spaanse grondwet in het kader waarvan personen die kunnen aantonen dat ze over ontoereikende financiële middelen beschikken, in aanmerking komen voor een aantal tegemoetkomingen, in het bijzonder voor de vrijstelling van het betalen van de honoraria van advocaten en procureurs, de kosten van het opstellen van deskundigenverslagen, borgstellingen enz.

Het recht op kosteloze rechtsbijstand omvat in grote lijnen de volgende tegemoetkomingen:

gratis adviezen en voorlichting voorafgaand aan het proces;

bijstand van een advocaat aan een gedetineerde of gevangene;

gratis verdediging en vertegenwoordiging door een advocaat en een procureur tijdens de gerechtelijke procedure;

kosteloze plaatsing van aankondigingen of edicten, in de loop van het proces, die verplicht moeten worden gepubliceerd in officiële bladen;

vrijstelling van de verrichting van aanbatalingen voor het instellen van beroep;

gratis bijstand van deskundigen tijdens het proces;

kosteloze verkrijging van kopieën, getuigenverklaringen en notariële akten en instrumenten;

korting van 80 % op de tarieven van bepaalde notariële handelingen;

korting van 80 % op de tarieven van bepaalde handelingen van het kadaster en het handelsregister.

Aan de voorgaande rechten zijn de volgende diensten toegevoegd, uitsluitend en alleen voor grensoverschrijdende rechtsgeschillen (na de hervorming van de wet op de kosteloze rechtsbijstand door middel van Wet 16/2005 van 18 juli 2005, waarbij de wet op de kosteloze rechtsbijstand is aangepast aan Richtlijn 2003/8/EG):

tolkdiensten;

vertaling van documenten;

reiskosten, wanneer de betrokkene in persoon moet verschijnen;

verweer door een advocaat en vertegenwoordiging door een procureur, ook indien dit niet noodzakelijk is, wanneer de rechtbank daarom vraagt om de gelijkheid der partijen te waarborgen.

Wie kan gratis rechtsbijstand aanvragen?

In het algemeen kan kosteloze rechtsbijstand worden aangevraagd door burgers die in een gerechtelijke procedure zijn verwikkeld of een gerechtelijke procedure willen beginnen en over onvoldoende financiële middelen beschikken om een rechtszaak te kunnen voeren.

Natuurlijke personen worden geacht over onvoldoende financiële middelen te beschikken wanneer zij kunnen aantonen dat hun totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, niet hoger zijn dan het dubbele van het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen (de "*Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples*" – IPREM) dat van kracht is op het moment van de aanvraag.

Rechtspersonen moeten, om voor rechtsbijstand in aanmerking te komen, een belastinggrondslag voor de vennootschapsbelasting hebben die onder het niveau van drie maal het IPREM ligt op jaarbasis.

In elk geval wordt rekening gehouden met andere externe tekenen van de werkelijke financiële capaciteit van de aanvrager.

Er bestaan uitzonderingen voor natuurlijke personen in verband met handicaps en/of familieomstandigheden die overschrijding van de hierboven genoemde inkomensgrenzen mogelijk maken. (Momenteel bedraagt het IPREM, overeenkomstig het bepaalde in de aanvullende bepaling nr. 28 van de wet op de algemene begroting ("*Ley de Presupuestos Generales*" – LPGE) 7 381,33 EUR per jaar voor 2009).

In concreto hebben recht op gratis rechtsbijstand:

Spaanse staatsburgers, onderdanen van de overige lidstaten van de Europese Unie en buitenlanders die in Spanje verblijven, wanneer ze kunnen aantonen dat ze over onvoldoende financiële middelen beschikken om te procederen;

bestuurlijke entiteiten en gemeenschappelijke diensten op het gebied van de sociale zekerheid;

de volgende rechtspersonen, wanneer ze kunnen aantonen dat ze over onvoldoende financiële middelen beschikken om te procederen:

verenigingen van openbaar belang;

stichtingen die zijn ingeschreven in het daarvoor bedoelde openbare register;

met betrekking tot het sociale recht: werknemers en begunstigden van het socialezekerheidsstelsel;

met betrekking tot het strafrecht: alle burgers, ook buitenlanders, die kunnen aantonen dat ze over onvoldoende financiële middelen beschikken om te procederen, ook wanneer ze niet legaal op Spaans grondgebied verblijven, hebben recht op juridische bijstand en gratis verdediging en vertegenwoordiging;

met betrekking tot procedures tegen de overheid (bestuursrecht): buitenlandse burgers die kunnen aantonen dat ze over onvoldoende financiële middelen beschikken om te procederen, ook wanneer ze niet legaal op Spaans grondgebied verblijven, hebben recht op juridische bijstand en gratis verdediging en vertegenwoordiging in alle procedures die betrekking hebben op hun asielaanvraag en de vreemdelingenwet (*Ley de la Extranjería*) (met inbegrip van de precontentieuze procedure).

Aanvullende informatie

Voorwaarden voor de verlening van kosteloze rechtsbijstand

Natuurlijke personen

De totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, mogen niet hoger zijn dan het dubbele van het op het moment van de aanvraag geldende referentie-inkomen (IPREM).

Wanneer deze bestaansmiddelen hoger zijn dan het dubbele van het IPREM, maar niet hoger dan vier maal het IPREM, kan de Rechtsbijstandcommissie (*Comisión de Asistencia Jurídica Gratuita*), rekening houdend met de familieomstandigheden van de aanvrager, het aantal kinderen of familieleden waarvoor hij/zij moet zorgen, de gezondheidstoestand, handicaps, financiële verplichtingen, kosten die voortvloeien uit het in gang zetten van de procedure of andere omstandigheden, en in elk geval wanneer de hij/zij afkomstig is uit een groot gezin in een bijzondere categorie, besluiten om bij uitzondering het recht op gratis rechtsbijstand te verlenen.

De natuurlijke persoon moet procederen ter verdediging van eigen rechten en belangen.

Rechtspersonen

De rechtspersoon moet een vereniging van algemeen belang of stichting zijn die is ingeschreven in het daarvoor bedoelde openbare register.

Zijn belastinggrondslag voor de vennootschapsbelasting op jaarbasis moet onder het niveau van drie maal het IPREM liggen.

Sinds de inwerkingtreding van Organieke Wet 1/2004 van 28 december 2004 betreffende maatregelen voor de integrale bescherming tegen seksegerelateerd geweld (*Ley Orgánica 1/2004 de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*) hebben vrouwen die het slachtoffer van dit type geweld zijn recht op onmiddellijke en volledige juridische bijstand, niet alleen in alle gerechtelijke procedures, maar ook in administratieve procedures (en dus ook bij het opstellen van een proces-verbaal door de politie) die worden gevoerd naar aanleiding van het seksegerelateerd geweld, totdat het vonnis volledig ten uitvoer is gelegd, zonder dat daarvoor eerst een verzoek om gratis rechtsbijstand hoeft te worden ingediend. Dit betekent dat het al dan niet toekennen van het recht op gratis rechtsbijstand nooit een belemmerende werking mag hebben op het recht op verdediging en op een effectieve rechterlijke bescherming, die aan het slachtoffer dienen te worden verleend onafhankelijk van de vraag of er een verzoek om gratis rechtsbijstand is ingediend. Dit geldt evenwel met dien verstande dat gratis rechtsbijstand alleen wordt toegekend in gevallen waarin de betrokkenen a posteriori of al in de loop van de gerechtelijke procedure kunnen aantonen dat ze daadwerkelijk voldoen aan de voorwaarden voor de erkenning van het recht op gratis rechtsbijstand die worden genoemd in de wet, in het bijzonder in de wet op de kosteloze rechtsbijstand en het reglement daarvan, die in deze zin is gewijzigd bij de zesde slotbepaling van Organieke Wet 1/2004.

Wanneer wordt de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de kosten van de procedure?

De artikelen 394 tot en met 398 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering behandelen de veroordeling in de kosten in civiele procedures.

In declaratoire procedures wordt de partij die in eerste instantie al haar vorderingen ziet afgewezen, veroordeeld in de kosten van de procedure, behalve wanneer er in de desbetreffende zaak, de facto of de jure, ernstige twijfels bestaan die moeten worden weggenomen.

Indien de toekenning of afwijzing van de vorderingen gedeeltelijk is, draagt elke partij haar eigen kosten en de helft van de gemeenschappelijke kosten, tenzij er redenen zijn om een van de partijen wegens onvoorzichtigheid in deze kosten te verwijzen.

Wanneer de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen, betaalt deze aan elk van de partijen in wier voordeel de beslissing is uitgesproken ten hoogste een derde van het in het geding zijnde bedrag als kosten voor de vergoeding van advocaten of andere beoefenaars van beroepen waarvoor geen tarief voor kosten of honoraria geldt. Uitsluitend met dit doel worden de vorderingen waaraan geen waarde kan worden toegekend, vastgesteld op 18 000 EUR, tenzij de rechtbank vanwege de complexiteit van de zaak anders beslist.

Het bepaalde in de vorige alinea is niet van toepassing wanneer de rechter de onvoorzichtigheid van de in de kosten verwezen partij heeft vastgesteld.

Wanneer de in de kosten verwezen partij recht heeft op kosteloze rechtsbijstand, betaalt deze alleen de kosten van het verweer van de tegenpartij in de gevallen die in de wet op de kosteloze rechtsbijstand uitdrukkelijk worden genoemd.

In geen enkel geval wordt het openbaar ministerie veroordeeld in de kosten van procedures waarin het partij is.

Vergoeding van deskundigen

Specialisten die in de procedure optreden worden deskundigen ("*peritos*") genoemd. Elk hooggerechtshof (*Tribunal Superior de Justicia*) beschikt over een register van gerechtelijke deskundigen (*registro de peritos judiciales*).

In artikel 241, lid 1, punt 4°, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering wordt specifiek vermeld dat bij de berekening van de kosten rekening moet worden gehouden met de "vergoedingen van deskundigen en andere betalingen die dienen te geschieden aan personen die in het proces zijn opgetreden". Bedoeld worden kosten die zijn gemaakt door personen die zelf geen partij in het proces zijn, maar uitgaven moeten doen om in het kader van het proces een dienst te verlenen.

Artikel 243 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering bepaalt dat in alle soorten processen en instanties de berekening van de kosten ten uitvoer wordt gelegd door de griffier van de rechtbank waar het proces of het rechtsmiddel in behandeling is geweest. De kosten van nutteloze, overbodige en niet

door de wet toegestane geschriften en handelingen, evenals items in de declaraties die niet gedetailleerd worden beschreven of die betrekking hebben op honoraria die niet verschuldigd zijn in het kader van het proces, worden niet meegerekend bij de berekening van de kosten.

De griffier verlaagt het bedrag van de vergoeding van advocaten of andere beoefenaars van beroepen waarvoor geen tarief voor kosten of honoraria geldt, wanneer de gevorderde bedragen hoger zijn dan een derde van het in het geding zijnde bedrag en de rechter niet de onvoorzichtigheid van de in de kosten verwezen partij heeft vastgesteld.

Ook de kosten van handelingen of gebeurtenissen waarin de in het gelijk gestelde partij uitdrukkelijk is verwezen worden niet opgenomen in de kosten van het hoofdgeding.

Tarieven van tolken en vertalers

Er bestaat geen officieel tarief voor beëdigde tolken en vertalers. Beëdigde tolken en vertalers stellen de vergoedingen voor hun werkzaamheden vrijelijk vast, maar zijn verplicht om het tolk- en vertaalbureau en het relevante provinciebestuur in kennis te stellen van hun tarieven. Deze kennisgeving moet elk jaar in de maand januari worden gedaan.

Links

[Spaanse belastingdienst](#)

Bestanden

[Spaans verslag over de studie naar de transparantie van de kosten](#) (640 Kb)

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina () is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar:

Casestudy 1 – familierecht - echtscheiding - Spanje

In deze casestudy over familierecht – echtscheiding, werd de lidstaten gevraagd om de partij die de echtscheiding aanvraagt, advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: een koppel huwt. Later gaan de echtgenoten uit elkaar en komen zij overeen om uit de echt te scheiden.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie: twee onderdanen van dezelfde lidstaat (lidstaat A) huwen. Het huwelijk vindt plaats in lidstaat A. Na het huwelijk verhuist het koppel naar een andere lidstaat (lidstaat B), waar het zijn verblijfplaats vestigt om er te wonen en te werken. Kort daarna gaat het koppel uit elkaar: de vrouw keert terug naar lidstaat A en haar echtgenoot blijft in lidstaat B. Het koppel is het eens om uit de echt te scheiden. Na haar terugkeer naar lidstaat A vraagt de vrouw onmiddellijk de echtscheiding aan voor de rechterlijke instanties van lidstaat B.

Kosten in Spanje

Kosten van gerechtelijke procedures, rechtsmiddelen en alternatieve geschillenbeslechting (ADR)

Casestudy	Rechtbank			Rechtsmiddelen			Alternatieve geschillenbeslechting	
	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoeding diensten	Andere vergoedingen	Aanvankelijke gerechtskosten	Vergoeding diensten	Andere vergoedingen	Staat deze optie open voor dit soort gevallen?	Kosten
Casus A	Aanvankelijke gerechtskosten - aanbetalingen voor advocaat en wettelijke vertegenwoordiger, tenzij de partij recht heeft op rechtsbijstand krachtens wet 1/1996 inzake rechtsbijstand. Echtscheiding met wederzijdse toestemming is een van de gevallen die vrijgesteld zijn van het	Dit zijn de algemene gerechtskosten. Deze moeten worden betaald door de partij van wie alle vorderingen zijn verworpen (het beginsel dat de in het ongelijk gestelde partij de kosten draagt), tenzij de zaak verbonden is met ernstige kwesties de facto of de jure die moeten worden verduidelijkt (artikel 394, lid 1, van de wet op het civiele procesrecht). Ingeval het verzoekschrift ten dele wordt toegekend of verworpen, moeten de partijen ieder de eigen kosten en de helft van de gezamenlijke kosten betalen. Het beginsel dat de in het ongelijk	Honoraria voor deskundigen en onkosten in verband met het verkrijgen van afschriften, attesten, notariële instrumenten en akten of uittreksels uit openbare registers.	Dezelfde als in eerste aanleg.	Dezelfde regel als die welke geldt in eerste aanleg is van toepassing.	Dezelfde regel als die welke geldt in eerste aanleg is van toepassing.	In Spanje wordt in mediation voorzien in familierechtszaken, maar de autonome gemeenschappen hebben rechtsbevoegdheid op dit gebied.	De autonome gemeenschappen hebben bepaald dat van mediation in beginsel kosteloos gebruik kan worden gemaakt.

	betalen van griffierechten. In echtscheidingsprocedures waarin verweer wordt gevoerd, moeten griffierechten worden betaald, tenzij de maatregelen uitsluitend op minderjarigen betrekking hebben.	gestelde partij de kosten draagt (artikel 394, lid 2, van de wet op het civiele procesrecht), is van toepassing op echtscheidingszaken waarin verweer wordt gevoerd.						
Casus B	Aanvankelijke gerechtskosten - aanbetalings voor advocaat en wettelijke vertegenwoordiger, tenzij de partij recht heeft op rechtsbijstand krachtens wet 1/1996 inzake rechtsbijstand. Echtscheiding met wederzijdse toestemming is een van de gevallen die vrijgesteld zijn van het betalen van griffierechten. In echtscheidingsprocedures waarin verweer wordt gevoerd, moeten griffierechten worden betaald, tenzij de maatregelen uitsluitend op minderjarigen betrekking hebben.	Dit zijn de algemene gerechtskosten. In echtscheidingszaken waarin verweer wordt gevoerd, moeten deze worden betaald door de partij van wie alle vorderingen zijn verworpen (artikel 394, lid 1, van de wet op het civiele procesrecht).	Indienen van bewijs, opstellen van de overeenkomst waarbij het huwelijk wordt beëindigd.	Aanvragers moeten vooraf een borgsom betalen, tenzij zij recht hebben op rechtsbijstand.	Dezelfde regel als die welke geldt in eerste aanleg is van toepassing.	Dezelfde regel als die welke geldt in eerste aanleg is van toepassing.	In Spanje wordt in mediation voorzien in familierechtszaken, maar de autonome gemeenschappen hebben rechtsbevoegdheid op dit gebied.	Aan professionele mediators betaalde vergoedingen in het proces [Translator's note: missing text at end]

Kosten voor advocaten, deurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaat		Deurwaarder			Deskundige	
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten vóór de uitspraak	Kosten na de uitspraak	Is inschakeling verplicht?	Kosten
Casus A	Ze moeten worden bijgestaan door een advocaat en vertegenwoordigd door een wettelijke vertegenwoordiger (artikel 750 van de wet op het civiele procesrecht).	Voor de honoraria van advocaten en wettelijke vertegenwoordigers moet een aanbetaling worden gedaan. In echtscheidingszaken waarin verweer wordt gevoerd, moet de in het ongelijk gestelde partij de kosten van na de uitspraak dragen.	Vertegenwoordigt de partijen niet.	Geen	Geen	Gezien de aard van deze procedure worden ze over het algemeen niet ingeschakeld.	Geen
Casus B	Ze moeten worden bijgestaan door een advocaat en vertegenwoordigd door een wettelijke vertegenwoordiger (artikel 75 van de wet op het civiele procesrecht).	Voor de honoraria van advocaten en wettelijke vertegenwoordigers moet een aanbetaling worden gedaan. In echtscheidingszaken waarin verweer wordt gevoerd, moet de in het ongelijk gestelde partij de kosten van na de uitspraak dragen.	Vertegenwoordigt de partijen niet.	Geen	Geen	Gezien de aard van deze procedure worden ze over het algemeen niet ingeschakeld.	Geen

Vergoedingen van getuigen, kosten van pand of borgsom en andere relevante vergoedingen

Casestudy	Vergoeding van getuigen		Pand of borgsom		Andere vergoedingen	

	Worden getuigen vergoed?	Kosten	Bestaat dit en wanneer en hoe wordt dit gebruikt?	Kosten	Beschrijving	Kosten
Casus A	Getuigen zijn gerechtigd om van de partij die hen heeft opgeroepen een vergoeding voor verlies of schade, geleden door het bijwonen van zittingen, te vorderen (artikel 375, lid 1, van de wet op het civiele procesrecht).	Een deel hiervan is opgenomen in de betaalde kosten	Er wordt geen pand of borgsom gevraagd	Geen	Afschriften van akten van de burgerlijke stand, huwelijksakten of akten die het bestaan van kinderen aantonen, indien relevant voor hun rechtsvordering (artikel 777, lid 2, van de wet op het civiele procesrecht)	In voorkomend geval
Casus B	Getuigen zijn gerechtigd om van de partij die hen heeft opgeroepen een vergoeding voor verlies of schade, geleden door het bijwonen van zittingen, te vorderen (artikel 375, lid 1, van de wet op het civiele procesrecht).	Een deel hiervan is opgenomen in de kosten	Er wordt geen pand of borgsom gevraagd	Geen	Afschriften van akten van de burgerlijke stand, huwelijksakten of akten die het bestaan van kinderen aantonen, indien relevant voor hun rechtsvordering (artikel 777, lid 2, van de wet op het civiele procesrecht)	In voorkomend geval

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Casestudy	Rechtsbijstand			Vergoeding
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat van toepassing?	Wanneer worden alle kosten vergoed?	Voorwaarden:	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?
Casus A	Beschikbaar voor degenen die kunnen aantonen dat hun financiële middelen ontoereikend zijn om te procederen (met inbegrip van honoraria voor een wettelijke vertegenwoordiger)		Partijen worden geacht over onvoldoende middelen te beschikken indien zij kunnen bewijzen dat alle componenten van hun vermogen en inkomen op jaarbasis, berekend per gezinseenheid, niet hoger zijn dan tweemaal de op het moment van de aanvraag geldende "publieke inkomensindicator met meervoudige effecten".	Dat is afhankelijk van een eventueel door de partij met de advocaat gesloten overeenkomst.
Casus B	Beschikbaar voor degenen die kunnen aantonen dat hun financiële middelen ontoereikend zijn om te procederen (met inbegrip van honoraria voor een wettelijke vertegenwoordiger)		Partijen worden geacht over onvoldoende middelen te beschikken indien zij kunnen bewijzen dat alle componenten van hun vermogen en inkomen op jaarbasis, berekend per gezinseenheid, niet hoger zijn dan tweemaal de op het moment van de aanvraag geldende "publieke inkomensindicator met meervoudige effecten".	Dat is afhankelijk van een eventueel door de partij met de advocaat gesloten overeenkomst.

Kosten voor het vertalen en tolken

Casestudy	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Geraamde kosten?
Casus A				
Casus B	Alle buitenlandse publieke of private documenten die nodig zijn onder de bij wet vastgestelde voorwaarden (vertaald door een officieel erkende, beëdigde vertaler)	Vertalers stellen hun eigen tarieven vast.	In voorkomend geval tolken tijdens het proces.	Tolken stellen hun eigen tarieven vast.

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([es](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [bg](#) [de](#) [en](#) [fr](#) [pt](#)

Casestudy 2 – familierecht – voogdij over de kinderen - Spanje

In deze casestudy over familierecht – gezagsrecht over de kinderen, werd de lidstaten gevraagd om de eiser advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: twee personen hebben een aantal jaren ongehuwd samengeleefd. Zij hebben een kind van drie jaar wanneer zij uit elkaar gaan. Bij rechterlijke beslissing krijgt de moeder het gezagsrecht over het kind en de vader een omgangsrecht. De moeder stelt een rechtsvordering in tot inperking van het omgangsrecht van de vader.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie waarin u advocaat bent in lidstaat A: twee personen hebben een aantal jaren ongehuwd samengeleefd in een lidstaat (lidstaat B). Zij hebben samen een kind maar gaan onmiddellijk na de geboorte van het kind uit elkaar. Bij rechterlijke beslissing in lidstaat B krijgt de moeder het gezagsrecht over het kind en de vader een omgangsrecht. De moeder en het kind gaan, met toestemming van de rechter, in een andere lidstaat wonen (lidstaat A) en de vader blijft in lidstaat B. Een paar jaar later stelt de moeder in lidstaat A een rechtsvordering in tot wijziging van het omgangsrecht van de vader.

Kosten in Spanje

Kosten voor de rechtsgang, beroep en alternatieve geschillenbeslechting

Casestudy	Rechtbank		Hoger beroep	Alternatieve geschillenbeslechting
	Aanvankelijke gerechtskosten	Algemene kosten	Aanvankelijke gerechtskosten	Is dit een mogelijkheid voor dit soort zaken?
Casus A	Aanvankelijke gerechtskosten: Voorschotten betaald aan de advocaat (<i>abogado</i>) en de procureur (<i>procurador</i>), behalve wanneer de partij recht heeft op kosteloze rechtsbijstand krachtens Wet 1/1996 op de kosteloze rechtsbijstand. Als de procedure alleen betrekking heeft op de voogdij en het gezagsrecht over de minderjarige, is geen vergoeding verschuldigd (artikel 4, lid 1, van Wet 10/2012).	Dit zijn de algemene kosten van de procedure, die moeten worden betaald door de partij die al haar vorderingen ziet afgewezen (artikel 394, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering), na beoordeling van de kosten.	De partij die een beroepsinstrument instelt, moet een betaling doen, behalve wanneer ze recht heeft op kosteloze rechtsbijstand (aanvullende bepaling nr. 15 van de Organieke Wet op de rechterlijke organisatie - LOPJ). Als de procedure alleen de voogdij en het gezagsrecht over de minderjarige betreft, is geen vergoeding verschuldigd (artikel 4, lid 1, van Wet 10/2012).	De partijen kunnen andere bezoekregelingen overeenkomen. Dit dient te gebeuren in de vorm van een overeenkomst waarvan door het Openbaar Ministerie kennisgeving moet worden gedaan en die door een rechterlijke autoriteit moet worden goedgekeurd. De partijen kunnen, met wederzijdse instemming, verzoeken de procedure op te schorten en kunnen gebruikmaken van bemiddeling /mediation overeenkomstig Wet 5 /212 van 6 juli 2012. Informatie over de bemiddelings-/mediationdiensten vindt u op de portal voor de rechtspraak (Administración de Justicia). Rechtbanken bieden kosteloos gerechtelijke bemiddeling /mediation aan.
Casus B	Idem als vorig geval.	Idem	Idem	Idem

Kosten van advocaten, gerechtsdeurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaten		Gerechtsdeurwaarders			Deskundigen
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten vóór de uitspraak	Kosten na de uitspraak	Is inschakeling verplicht?
Casus A	De partijen moeten worden bijgestaan door een advocaat en worden vertegenwoordigd door een procureur (artikel 750 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). In geval van wederzijdse overeenstemming, kunnen de partijen gebruikmaken van één enkele advocaat en één enkele procureur.	Er dient een voorschot op de honoraria van de advocaat en procureur te worden betaald. In contentieuze procedures moet de in het ongelijk gestelde partij mogelijk achteraf de kosten betalen.	Geen vertegenwoordiging van de partijen.	Geen kosten	Geen kosten	Het gebruik van bepaalde specialisten (psychologen) kan noodzakelijk zijn. De partij die de specialist voorstelt, wordt verwezen in de kosten, behalve wanneer gebruik wordt gemaakt van de psychosociale deskundigen van de rechtbank.
Casus B	Idem als vorig geval.	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Vergoeding van getuigen, kosten voor pand of borgsom en andere relevante vergoedingen

Casestudy	Vergoeding van getuigen		Pand of borgsom		Andere kosten
	Worden getuigen vergoed?	Kosten	Zijn deze nodig? Wanneer en hoe?	Kosten	Beschrijving
Casus A	Getuigen hebben recht op vergoeding van de verliezen die zij mogelijk hebben geleden als gevolg van hun verschijning (artikel 375, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) door de partij die hen heeft opgeroepen.	Een deel van de kosten is vervat in de betaling van kosten.	Er is geen pand of borgsom vereist.	Geen kosten	Verklaringen van de burgerlijke stand, zoals akten van het bestaan van kinderen (momenteel gratis) of andere documenten waarop de partijen hun recht baseren.
Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Casestudy	Rechtsbijstand		Vergoedingen	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat van toepassing?	Voorwaarden:	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?	Zijn er gevallen waarin de kosten van rechtsbijstand worden vergoed aan de organisatie die de rechtshulp heeft verstrekt?
Casus A	Kosteloze rechtsbijstand kan worden verkregen door personen die kunnen aantonen dat zij over onvoldoende middelen beschikken om te kunnen procederen (bijvoorbeeld in verband met de kosten van een advocaat en procureur).	Een situatie waarin iemand over onvoldoende financiële middelen beschikt, wordt geacht te ontstaan wanneer natuurlijke personen kunnen aantonen dat hun totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, op het moment van de aanvraag niet hoger zijn dan het dubbele van het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen ("Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples" – IPREM).	Dit zal afhangen van de overeenkomst die met de advocaat is gesloten, indien die er is. Indien een dergelijke overeenkomst niet is gesloten, moeten de kosten worden betaald door de partij die al haar vorderingen ziet afgewezen (artikel 394, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering), behoudens enkele uitzonderingen. De kosten die kunnen worden vergoed, zijn het honorarium van de advocaat, mits dit niet hoger is dan een derde van het bedrag van de vordering, het honorarium van de procureur, en andere honoraria, die kunnen worden vergoed na beoordeling van de kosten.	
Casus B	Idem als vorig geval.	Idem	Idem	Idem

Kosten van vertalen en tolken

Casestudy	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Hoeveel bedragen de kosten ongeveer?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Hoeveel bedragen de kosten ongeveer?
Casus B	Alle buitenlandse notariële akten of privédocumenten die op grond van de wettelijke voorschriften nodig zijn (vertaling door een officieel erkende beëdigde vertaler).	De tarieven van tolken variëren.	Gerechtstolken voor zover dit noodzakelijk is. Tolken zijn nodig wanneer een persoon die de taal niet spreekt, moet worden ondervraagd, een verklaring moet afleggen of in kennis moet worden gesteld van een beslissing van de rechtbank. Er is geen betaling verschuldigd als de rechtbank zelf om inroeping van een tolk heeft verzocht. Iedere persoon die de taal in kwestie spreekt en heeft gezworen of beloofd nauwkeurig te vertalen, kan als tolk worden benoemd. In andere gevallen variëren de tarieven van tolken.	

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([es](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [de](#) [en](#) [fr](#) [pt](#)

Casestudy 3 – familierecht - alimentatie - Spanje

In deze casestudy over familierecht – alimentatie, werd de lidstaten gevraagd om de eiser advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: twee personen hebben een aantal jaren ongehuwd samengeleefd. Zij hebben een kind van drie jaar wanneer zij uit elkaar gaan. Bij rechterlijke beslissing krijgt de moeder het gezagsrecht over het kind. Het enige onopgeloste geschilpunt betreft het bedrag van de alimentatie dat de vader aan de moeder is verschuldigd voor het levensonderhoud en de opvoeding van het kind. De moeder stelt daartoe een rechtsvordering in.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie waarin u advocaat bent in lidstaat A: twee personen hebben ongehuwd samengeleefd in een lidstaat (lidstaat B). Zij hebben een kind van drie jaar. Zij gaan uit elkaar. Bij rechterlijke beslissing in lidstaat B krijgt de moeder het gezagsrecht over het kind. Met de instemming van de vader verhuizen moeder en kind naar een andere lidstaat (lidstaat A) waar zij hun verblijfplaats vestigen.

Er blijft een geschilpunt bestaan. Dat heeft betrekking op het bedrag van de alimentatie dat de vader aan de moeder is verschuldigd voor het levensonderhoud en de opvoeding van het kind. De moeder stelt daartoe in lidstaat A een rechtsvordering in.

Kosten in Spanje

Kosten voor de rechtsgang, beroep en alternatieve geschillenbeslechting

Casestudy	Rechtbank			Hoger beroep			Alternatieve geschillenbeslechting	
	Aanvankelijke gerechtskosten	Algemene kosten	Andere kosten	Aanvankelijke gerechtskosten	Algemene kosten	Andere kosten	Is dit een mogelijkheid voor dit soort zaken?	Kosten
Casus A	Aanvankelijke gerechtskosten: Voorschotten betaald aan de advocaat (<i>abogado</i>) en de procureur (<i>procurador</i>), behalve wanneer de partij recht heeft op kosteloze rechtsbijstand (Wet 1/1996 op de kosteloze rechtsbijstand).	De algemene kosten van het proces. De partij die al haar vorderingen ziet afgewezen, wordt verwezen in deze kosten (artikel 394, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) in geval van contentieuze echtscheiding. In het familierecht vindt doorgaans geen verwijzing in de kosten voor de procedure plaats, maar worden de kosten gedeeld, waarbij elke partij slechts zijn of haar eigen kosten draagt. In sommige gevallen kan een partij die al haar vorderingen ziet afgewezen, echter worden verplicht de kosten te betalen. Wanneer slechts een deel van de ingediende vorderingen wordt toegewezen, betaalt elke partij uitsluitend zijn of haar eigen kosten.	Het bewijsaanbod, het opstellen van het convenant. Indien wordt verzocht om inbreng van een deskundige, moet de deskundige worden betaald. In geval van wederzijdse overeenstemming, is de betaling voor het opstellen van het convenant doorgaans inbegrepen in de totale vergoeding die aan de advocaat wordt betaald.	De partij die een rechtsmiddel instelt, moet een aanbetaling doen, behalve als ze recht op kosteloze rechtsbijstand heeft.	Hetzelfde criterium als in eerste aanleg is van toepassing.	Hetzelfde criterium als in eerste aanleg is van toepassing.	De mogelijkheid bestaat dat de partijen overeenstemming bereiken over een convenant waarin ze vrijwillig de hoogte van de alimentatie vaststellen. Van het convenant moet door het Openbaar Ministerie kennisgeving worden gedaan en het moet door de rechtbank worden goedgekeurd.	De kosten van beroepsbeoefenaars die optreden in het onderhandelingsproces.

		Indien de zaak uitsluitend betrekking heeft op de betaling van alimentatie voor een kind, worden geen kosten in rekening gebracht (artikel 4, lid 1, van Wet 10 /2012).						
Casus B	Idem als vorig geval	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten van advocaten, gerechtsdeurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaten		Gerechtsdeurwaarders			Deskundigen	
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten vóór het proces	Kosten na het proces	Is inschakeling verplicht?	Kosten
Casus A	De partijen moeten worden bijgestaan door een advocaat (<i>abogado</i>) en vertegenwoordigd door een procureur (<i>procurador</i>) (artikel 750 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). In geval van wederzijdse overeenstemming, kunnen de partijen gebruikmaken van de diensten van één enkele advocaat en één enkele procureur om het onderlinge akkoord in te dienen.	Er dient een voorschot op de honoraria van een advocaat en procureur te worden betaald. In contentieuze procedures moet de in het ongelijk gestelde partij mogelijk achteraf de kosten betalen.	Geen vertegenwoordiging van de partijen. Niet van toepassing in deze procedure.	Geen kosten	Geen kosten	Door de aard van deze procedure worden er gewoonlijk geen deskundigen opgeroepen.	Geen kosten. Indien wordt verzocht om de inbreng van een deskundige, moet de deskundige worden betaald, tenzij hij/zij afkomstig is van het aan de rechtbank verbonden psychosociale centrum.
Casus B	De partijen moeten worden bijgestaan door een advocaat en vertegenwoordigd door een procureur (artikel 750 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). In geval van wederzijdse overeenstemming kunnen de partijen gebruikmaken van de diensten van één enkele advocaat en één enkele procureur om het onderlinge akkoord in te dienen.	Er dient een voorschot op de honoraria van een advocaat en procureur te worden betaald. In contentieuze procedures moet de in het ongelijk gestelde partij mogelijk achteraf de kosten betalen.	Geen vertegenwoordiging van de partijen. Niet van toepassing in deze procedure.	Geen kosten	Geen kosten	Door de aard van deze procedure worden er gewoonlijk geen deskundigen opgeroepen.	Geen kosten. Indien wordt verzocht om de inbreng van een deskundige, moet de deskundige worden betaald, tenzij hij/zij afkomstig is van het aan de rechtbank verbonden psychosociale centrum.

Vergoeding van getuigen, kosten voor pand of borgsom en andere relevante vergoedingen

Casestudy	Vergoeding van getuigen		Pand of borgsom		Andere kosten	
	Worden getuigen vergoed?	Kosten	Zijn deze nodig? Wanneer en hoe?	Kosten	Beschrijving	Kosten
	Getuigen hebben recht op vergoeding van de verliezen die zij mogelijk hebben	Een deel van deze kosten is vervat in de betaling van kosten.	Er is geen pand of borgsom vereist.		Verklaringen van de burgerlijke stand, huwelijksakten of akten	

Casus A	geleden als gevolg van hun verschijning (artikel 375, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) door de partij die hen heeft opgeroepen.			Geen kosten	van het bestaan van kinderen, documenten waarop de partijen hun recht baseren (artikel 777, lid 2, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).	De van toepassing zijnde kosten
Casus B	Getuigen hebben recht op vergoeding van de verliezen die zij mogelijk hebben geleden als gevolg van hun verschijning (artikel 375, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) door de partij die hen heeft opgeroepen.	Een deel van deze kosten is vervat in de betaling van kosten.	Er is geen pand of borgsom vereist.	Kosten	Verklaringen van de burgerlijke stand, huwelijksakten of akten van het bestaan van kinderen, documenten waarop de partijen hun recht baseren (artikel 777, lid 2, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).	De van toepassing zijnde kosten

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Casestudy	Rechtsbijstand			Vergoedingen
	Wanneer en onder welke voorwaarden?	Wanneer is de bijstand totaal?	Voorwaarden?	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?
Casus A	Kosteloze rechtsbijstand kan worden verkregen door personen die kunnen aantonen dat zij over onvoldoende middelen beschikken om te kunnen procederen (bijvoorbeeld in verband met de kosten van een advocaat en procureur).		Een situatie waarin iemand over onvoldoende financiële middelen beschikt, wordt geacht te ontstaan wanneer natuurlijke personen kunnen aantonen dat hun totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, op het moment van de aanvraag niet hoger zijn dan het dubbele van het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen (<i>Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples</i> – IPREM). Het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen (IPREM) is een index die in Spanje wordt gebruikt als referentie voor het toekennen van onder andere uitkeringen, beurzen, toelagen en de werkloosheidsuitkering. Het kan hier worden berekend: http://www.iprem.com.es	De in het gelijk gestelde partij kan terugbetaling van de proceskosten verkrijgen als de andere partij is verwezen in de kosten.
Casus B	Kosteloze rechtsbijstand kan worden verkregen door personen die kunnen aantonen dat zij over onvoldoende middelen beschikken om te kunnen procederen (bijvoorbeeld in verband met de kosten van een advocaat en procureur).		Een situatie waarin iemand over onvoldoende financiële middelen beschikt, wordt geacht te ontstaan wanneer natuurlijke personen kunnen aantonen dat hun totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, op het moment van de aanvraag niet hoger zijn dan het dubbele van het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen (IPREM). Het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen (IPREM) is een index die in Spanje wordt gebruikt als referentie voor het toekennen van onder andere uitkeringen, beurzen, toelagen en de werkloosheidsuitkering. Het kan hier worden berekend: http://www.iprem.com.es	De in het gelijk gestelde partij kan terugbetaling van de proceskosten verkrijgen als de andere partij is verwezen in de kosten.

Kosten van vertalen en tolken

Casestudy	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Hoeveel bedragen de kosten ongeveer?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Hoeveel bedragen de kosten ongeveer?
Casus A				
Casus B	Alle buitenlandse notariële akten of privédocumenten die op grond van de wettelijke voorschriften nodig zijn (vertaling door een officieel erkende beëdigde vertaler)	Vertalers stellen hun eigen tarieven vast.	Gerechtstolken indien deze nodig blijken.	Tolken stellen hun eigen tarieven vast. Er is geen betaling verschuldigd als de rechtbank zelf om inroeping van een tolk heeft verzocht.

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([es](#)) is onlangs gewijzigd.
Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [bg](#) [de](#) [en](#) [fr](#) [pt](#)

Casestudy 4 – handelsrecht – overeenkomsten - Spanje

In deze casestudy over handelsrecht – overeenkomstenrecht, werd de lidstaten gevraagd om de verkoper in de volgende situaties advies te geven over de proceskosten:

Zaak A – Nationale situatie: een bedrijf heeft goederen geleverd met een waarde van 20 000 EUR. De verkoper werd niet betaald omdat de koper vindt dat de goederen niet in overeenstemming zijn met hetgeen was overeengekomen.

De verkoper stelt een rechtsvordering in tot volledige betaling van de prijs.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie: een bedrijf waarvan het hoofdkantoor in lidstaat B is gevestigd, levert aan een koper in lidstaat A goederen met een waarde van 20 000 EUR. Op de overeenkomst is het recht van lidstaat B van toepassing en de overeenkomst is opgesteld in de taal van lidstaat B. De verkoper werd niet betaald omdat de koper in lidstaat A vindt dat de goederen niet in overeenstemming zijn met hetgeen was overeengekomen. De verkoper stelt in lidstaat A een rechtsvordering in tot volledige betaling van de prijs, zoals is bepaald in de overeenkomst met de koper.

Kosten in Spanje

Kosten voor de rechtsgang, beroep en alternatieve geschillenbeslechting

Casestudy	Rechtbank			Hoger beroep			Alternatieve geschillenbeslechting	
	Aanvankelijke gerechtskosten	Algemene kosten	Andere kosten	Aanvankelijke gerechtskosten	Algemene kosten	Andere kosten	Is dit een mogelijkheid voor dit soort zaken?	Kosten
Casus A	In beginsel is in de in artikel 812 <i>et seq.</i> van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering neergelegde betalingsbevelprocedure geen advocaat nodig om de eerste vordering tot betaling van de schuld in te dienen, ongeacht het in het geding zijnde bedrag. In declaratoire procedures zijn een advocaat en procureur nodig voor vorderingen van meer dan 2 000 EUR. Bij verzet door de debiteur in een betalingsbevelprocedure zijn een advocaat en procureur nodig indien het in het geding zijnde bedrag van de vordering hoger is dan het in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaalde bedrag (momenteel 2 000 EUR). Daarnaast moet een vergoeding worden betaald waarvan de hoogte afhankelijk is van het type procedure en het bedrag van de vordering, mits het in het geding zijnde bedrag hoger is dan 2 000 EUR, behalve wanneer de aanvrager krachtens Wet 1/1996 op de kosteloze rechtsbijstand recht	De algemene kosten van het proces. De partij die al haar vorderingen ziet afgewezen wordt verwezen in deze kosten (artikel 394, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).	Bewijsaanbod. Vergoeding van getuigen. Deskundigenrapporten.	Wanneer de debiteur zich niet verzet, brengt de procedure nauwelijks kosten met zich mee. Wanneer de debiteur zich wel verzet, zijn de algemene regels van toepassing, dat wil zeggen dat de partij die een beroepsmiddel instelt een vergoeding moet betalen en een aanbeting moet doen, behalve als ze recht heeft op kosteloze rechtsbijstand.	Dezelfde regel als in eerste aanleg is van toepassing.	Dezelfde regel als in eerste aanleg is van toepassing.	De partijen kunnen zonder tussenkomst van een derde partij een overeenkomst sluiten over het verschuldigde bedrag, in welk geval deze overeenkomst door de rechtbank moet worden goedgekeurd, en zij kunnen ook met hulp van bemiddelings-/mediationdiensten tot een schikking komen, zelfs als het proces al is begonnen. Wet 5 /2012 van 6 juli 2012 inzake bemiddeling /mediation in burgerlijke en handelszaken zet Richtlijn 2008/52 /EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 om in Spaans nationaal recht. Deze wet stelt een minimumkader voor bemiddeling /mediation in zonder afbreuk te doen aan de bepalingen die door de autonome gemeenschappen zijn vastgesteld.	Wanneer overeenstemming wordt bereikt, wordt 60 % van de gerechtelijke vergoeding vergoed. Door de rechtbank verstrekte bemiddeling is doorgaans kosteloos. Wanneer de rechtbank geen bemiddeling /mediation verstrekt, staat het de partijen vrij om gebruik te maken van een bemiddelaar /mediator en het honorarium te betalen dat wordt overeengekomen. Overeenkomstig Wet 5/2012 worden de bemiddelings-/mediationkosten gelijkelijk gedeeld door de partijen, ongeacht of de bemiddeling /mediation tot een overeenkomst leidt, tenzij anders is overeengekomen.

	heeft op kosteloze rechtsbijstand.						Overeenkomstig deze wet kunnen de partijen tijdens de preliminaire zitting worden geïnformeerd over de mogelijkheid gebruik te maken van bemiddelings-/mediatiediensten om te proberen het geschil te beslechten. Afhankelijk van de aard van de zaak, kan de rechtbank de partijen vragen te proberen tot overeenstemming te komen om het proces te beëindigen. De partijen kunnen overeenkomstig artikel 19, lid 4, ook verzoeken de procedure op te schorten, zodat zij gebruik kunnen maken van bemiddeling /mediation of arbitrage.	
Casus B	Idem als vorig geval	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten van advocaten, gerechtsdeurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaten		Gerechtsdeurwaarders			Deskundigen	
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten vóór de uitspraak	Kosten na de uitspraak	Is inschakeling verplicht?	Kosten
Casus A	De betalingsbevelprocedure wordt niet gebruikt, behalve wanneer de debiteur de vordering betwist. Voor vorderingen hoger dan 2 000 EUR is vertegenwoordiging verplicht in declaratoire procedures, of in de betalingsbevelprocedure als de debiteur de vordering betwist. In deze gevallen moeten de partijen worden bijgestaan door een advocaat en worden vertegenwoordigd door een procureur (artikel 31 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).	Deze hangen af van het bedrag en de procedure in kwestie.	Er is geen vertegenwoordiging.			Nee, maar het inroepen van deskundigen wordt in bepaalde gevallen aanbevolen, en de kosten ervan zijn voor rekening van de partij die om hun inroeping verzoekt.	Deze hangen af van de omvang en het onderwerp van het te verstrekken deskundigenrapport.
Casus B	Idem als vorig geval		Idem			Idem	Idem

Vergoeding van getuigen, kosten voor pand of borgsom en andere relevante vergoedingen

Casestudy	Vergoeding van getuigen		Pand of borgsom	
	Worden getuigen vergoed?	Kosten	Zijn deze nodig? Wanneer en hoe?	Kosten
	Getuigen hebben recht op vergoeding van de verliezen die zij mogelijk hebben	De kosten worden vastgesteld door de griffier op basis van de declaratie	Er is geen pand of borgsom vereist. Een borgsom is alleen vereist voor beroepen	Afhankelijk van de beslissing

Casus A	geleden als gevolg van hun verschijning (artikel 375, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) door de partij die hen heeft opgeroepen.	van de getuige (reis- en verblijfkosten, etc.), die naar behoren dient te zijn gedocumenteerd.	die worden ingesteld tegen bepaalde beslissingen.	waartegen beroep wordt ingesteld. Mogelijk 25 tot 50 EUR.
Casus B	Idem als vorig geval		Idem	

Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen

Casestudy	Rechtsbijstand			Vergoedingen			
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat van toepassing?	Wanneer is de bijstand totaal?	Voorwaarden:	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat van toepassing?	Wanneer is de bijstand totaal?	Voorwaarden:
Casus A	Kosteloze rechtsbijstand kan worden verkregen door personen die kunnen aantonen dat zij over onvoldoende middelen beschikken om te kunnen procederen (bijvoorbeeld in verband met de kosten van een advocaat, procureur en deskundige).	De Rechtsbijstandsc commissie bepaalt voor welke diensten kosteloze rechtsbijstand kan worden toegekend. Kosteloze rechtsbijstand kan worden aangevraagd voor slechts een van de diensten waarin de wet voorziet (bv. om de gerechtelijke vergoeding te betalen).	Een situatie waarin iemand over onvoldoende financiële middelen beschikt, wordt geacht te ontstaan wanneer natuurlijke personen kunnen aantonen dat hun totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, op het moment van de aanvraag niet hoger zijn dan het dubbele van het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen ("Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples" – IPREM).	Doorgaans kan na beoordeling van de kosten een vergoeding worden verkregen voor alle of het grootste deel van het honorarium van de advocaat, mits dit niet hoger is dan een derde van het bedrag van de vordering, het honorarium van de procureur en, in voorkomend geval, de vergoedingen van de deskundigen.	Wanneer er een bevel tot betaling van kosten aan de aanvrager ligt (artikel 394 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering), na beoordeling van de kosten door de griffier.		Bevel tot betaling van de kosten aan de andere partij.
Casus B	Idem als vorig geval.	Idem		Idem		Idem	Idem

Kosten van vertalen en tolken

Case study	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Hoeveel bedragen de kosten ongeveer?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Hoeveel bedragen de kosten ongeveer?
Casus A	Documenten ingediend in een andere taal dan het Spaans (of, in voorkomend geval, de taal van de autonome gemeenschap waar de zaak wordt behandeld) moeten vergezeld gaan van een vertaling. Het document kan particulier worden vertaald. Als een van de partijen deze vertaling betwist omdat deze niet nauwkeurig zou zijn, en deze bewering onderbouwt, geeft de griffier opdracht om een officiële vertaling van het omstreden gedeelte van het document te maken op kosten van de partij die de vertaling heeft ingediend. Als de officiële vertaling in wezen identiek is aan de particuliere vertaling, moeten de kosten worden betaald door de partij die de vertaling heeft betwist.	De kosten hangen af van de inhoud van de tekst die moet worden vertaald.	Wanneer een persoon die geen Spaans spreekt of, in voorkomend geval, de andere officiële taal van de autonome gemeenschap waar het proces wordt gehouden niet spreekt, moet worden ondervraagd, een verklaring moet afleggen of in kennis moet worden gesteld van een beslissing van de rechtbank, kan iedere persoon die de taal in kwestie spreekt en heeft gezworen of beloofd accuraat te vertalen, als tolk worden benoemd.	De kosten hangen af van de vraag of er gebruik wordt gemaakt van een professionele tolk.

Casus B	Idem	Idem	Idem	Idem
---------	------	------	------	------

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([es](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [bg](#) [de](#) [en](#) [fr](#) [pt](#)

Casestudy 5 – handelsrecht – verantwoordelijkheid - Spanje

In deze casestudy over handelsrecht – aansprakelijkheidsrecht, werd de lidstaten gevraagd om de klant advies te geven over de proceskosten, teneinde de volgende situaties te onderzoeken:

Zaak A – Nationale situatie: een fabrikant van verwarmingstoestellen levert een verwarmingstoestel aan een installateur. De installateur verkoopt het verwarmingstoestel door aan een klant en installeert dat in diens huis. Kort daarna ontstaat er brand in het huis. Elke betrokkene (fabrikant, installateur en eindklant) is verzekerd. De oorzaak van de brand wordt betwist. Niemand wil de klant schadeloosstellen.

De klant stelt een rechtsvordering in tot volledige schadeloosstelling door de fabrikant, de installateur en de verzekeringsmaatschappijen.

Zaak B – Grensoverschrijdende situatie: een fabrikant van verwarmingstoestellen in lidstaat B levert een verwarmingstoestel aan een installateur in lidstaat C. De installateur verkoopt het verwarmingstoestel door aan een klant in lidstaat A en installeert dat in diens huis. Kort daarna ontstaat er brand in het huis. Elke betrokkene (fabrikant, installateur en eindklant) is verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij in de eigen lidstaat. De oorzaak van de brand wordt betwist. Niemand wil de klant schadeloosstellen.

De klant stelt in lidstaat A een rechtsvordering in tot volledige schadeloosstelling door de fabrikant, de installateur en de verzekeringsmaatschappij in lidstaat A.

Kosten in Spanje

Kosten voor de rechtsgang, beroep en alternatieve geschillenbeslechting

Casestudy	Rechtbank			Hoger beroep			Alternatieve geschillenbeslechting
	Aanvankelijke gerechtskosten	Algemene kosten	Andere kosten	Aanvankelijke gerechtskosten	Algemene kosten	Andere kosten	Is dit een mogelijkheid voor dit soort zaken?
Casus A	Aanvankelijke gerechtskosten: Voorschotten betaald aan de advocaat (<i>abogado</i>) of procureur (<i>procurador</i>), en in het algemeen betalingen van kosten afhankelijk van het type procedure en het bedrag van de vordering, mits dit niet hoger is dan 2 000 EUR, tenzij de partij recht heeft op kosteloze rechtsbijstand krachtens Wet 1 /1996 op de kosteloze rechtsbijstand.	Dit zijn de algemene kosten van het proces. De partij die al haar vorderingen ziet afgewezen wordt verwezen in deze kosten (artikel 394, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).	Bewijsaanbod: - vergoeding voor getuigen - deskundigenrapporten	De partij die een beroepsinstrument instelt, moet een aanbetaling doen, tenzij ze recht heeft op kosteloze rechtsbijstand.	Dezelfde regel als in eerste aanleg is van toepassing.	Dezelfde regel als in eerste aanleg is van toepassing.	De partijen kunnen zonder tussenkomst van een derde partij een overeenkomst sluiten over het verschuldigde bedrag, in welk geval deze overeenkomst door de rechtbank moet worden goedgekeurd, en zij kunnen ook met hulp van bemiddelings-/mediatiediensten tot een schikking komen, zelfs als het proces al is begonnen.
Casus B	Idem als vorig geval	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem	Idem

Kosten van advocaten, gerechtsdeurwaarders en deskundigen

Casestudy	Advocaten		Gerechtsdeurwaarders	Deskundigen
	Is vertegenwoordiging verplicht?	Kosten	Is vertegenwoordiging verplicht?	Is inschakeling verplicht?
Casus A	Wanneer het gevorderde bedrag van de vordering hoger is dan 2 000 EUR, moeten de partijen worden bijgestaan door een advocaat en worden vertegenwoordigd door een procureur (artikel 31	Deze hangen af van het bedrag van de vordering en het type procedure in kwestie.	Vertegenwoordigen niet de partijen.	Het invoeren van deskundigen wordt aanbevolen (taxatie van schade), en de kosten ervan zijn voor rekening van de partij die om hun invoering verzoekt.

	van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).			
Casus B	Idem als vorig geval	Idem	Idem	Idem
Vergoeding van getuigen, kosten voor pand of borgsom en andere relevante vergoedingen				
Casestudy	Vergoeding van getuigen		Pand of borgsom	
	Worden getuigen vergoed?	Kosten	Zijn deze nodig? Wanneer en hoe?	
Casus A	Getuigen hebben recht op vergoeding van de verliezen die zij mogelijk hebben geleden als gevolg van hun verschijning (artikel 375, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) door de partij die hen heeft opgeroepen.		Er is geen pand of borgsom vereist.	
Casus B	Idem als vorig geval		Idem	
Kosten voor rechtsbijstand en andere vergoedingen				
Casestudy	Rechtsbijstand			Vergoedingen
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat van toepassing?	Wanneer is de bijstand totaal?	Voorwaarden	Kan de in het gelijk gestelde partij terugbetaling van de proceskosten verkrijgen?
Casus A	Kosteloze rechtsbijstand kan worden verkregen door personen die kunnen aantonen dat zij over onvoldoende middelen beschikken om te kunnen procederen (bijvoorbeeld in verband met de kosten van een advocaat en procureur).		Een situatie waarin iemand over onvoldoende financiële middelen beschikt, wordt geacht te ontstaan wanneer natuurlijke personen kunnen aantonen dat hun totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, op het moment van de aanvraag niet hoger zijn dan het dubbele van het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen ("Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples" – IPREM).	Dit zal afhangen van de overeenkomst die met de advocaat is gesloten, indien die er is. Doorgaans zal een aanzienlijk deel van of zelfs het hele honorarium van de advocaat worden terugbetaald, mits dit niet hoger is dan drie maal het bedrag van de vordering. Honoraria en voorschotten die aan de procureur van de partij zijn betaald en, in voorkomend geval, vergoedingen die aan deskundigen zijn betaald, kunnen na beoordeling van de kosten worden terugbetaald.
Casus B	Idem als vorig geval		Idem	Idem
Kosten van vertalen en tolken				
Casestudy	Vertalen		Tolken	
	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Hoeveel bedragen de kosten ongeveer?	Wanneer en onder welke voorwaarden is dat nodig?	Hoeveel bedragen de kosten ongeveer?
Casus A	Documenten ingediend in een andere taal dan het Spaans (of, in voorkomend geval, de taal van de autonome gemeenschap waar de zaak wordt behandeld) moeten vergezeld gaan van een vertaling. Het document kan particulier worden vertaald. Als een van de partijen deze vertaling betwist omdat deze niet nauwkeurig zou zijn, en deze bewering onderbouwt, geeft de griffier opdracht om een officiële vertaling van het omstreden gedeelte van het document te maken op kosten van de partij die de vertaling heeft ingediend. Als de officiële vertaling in wezen identiek is aan de particuliere vertaling, moeten de kosten worden betaald door de partij die de vertaling heeft betwist.	Variabel	Wanneer een persoon moet verschijnen in een proces om te worden ondervraagd, een verklaring af te leggen of om persoonlijk in kennis te worden gesteld van een beslissing, en hij of zij geen Spaans of, in voorkomend geval, de andere officiële taal van de autonome gemeenschap waar de zaak wordt behandeld, verstaat of spreekt, kan elke persoon die de taal in kwestie spreekt en die heeft gezworen of beloofd nauwkeurig te vertalen, als tolk worden benoemd.	
Casus B	Idem		Idem	Moeilijk vooraf vast te stellen.

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.